

Juhász Kató

ERKÖLCSTEMETŐ

ELŐSZÓ

Az alapvető erkölcsi normák örök érvényűek. Ezek betartása – és az utódok részére történő átadása – teszi az embert emberré, kiemelve az élővilág ösztönösen cselekvő fajai közül.

Ilyenek, a teljesség igénye nélkül:

- az élet minden megjelenési formájának tisztelete, védelme,
- szolidaritás a betegek, öregek, önhibájukon kívül bajba jutottak iránt,
- a tudás állandó gyarapítása és jó célra való használata,
- tisztesség, megbízhatóság,
- igazságosság,
- önzetlenség, szeretet, felelősségtudat a családtagokkal szemben,
- a gyermekek fizikai, érzelmi fejlődésének biztosítása.

Az utóbbi két-három évtizedben a társadalmat megrendítő, átalakító változások következtek be hazánkban.

Megnőtt a pénz szerepe.

A pénz ördöge eredményesen munkálkodott. Az anyagi javakért folytatott hajszában az emberek rendkívül sokat veszítettek. Van, aki családját, barátait, van, aki az egészségét, és sokan a becsületüket, tisztességüket, emberi tartásukat.

A környezet- és természet védelme sokadrangú lett. Védett növények, állatok pusztulnak, haszonszerzés céljából. Az ember kizsákmányolja a természetet.

Megfigyelhető – egy-egy kirándulás alkalmával –, hogy a gyermekek kegyetlenül bánnak az élővilággal. Botokkal csapkodják a cserjéket, szándékosan letarolják a virágokat, élvezettel tapossák el az újukba kerülő rovarokat, kifosztják a mádárfészkeket. Senki nem tanította meg őket – tisztelet a kivételnek –, hogy minden élőlény érző lény.

Az emberi életnek sincs becsülete, méltósága. Kisebb anyagi haszonért is képesek embertársaikkal szemben agresszíven viselkedni, sőt életellenes bűncselekményeket elkövetni a gyermekkorban nevelésben nem részesült, sivár lelkivilágú emberek.

A szolidaritás hiánya az egészségügyben a legszembetűnőbb. Súlyos betegek

órákat várákznak egy vizsgálatra, hónapokat, sőt éveket egy műtetre, ha nem tudják megfizetni a magánklinikák árait, vagy a kórházi orvosok négy szemközt között borsos tarifáit.

Általános jelenség, hogy az életerős fiatalok a tömegközlekedési járműveken nem adják át helyüket a rosszul látó, mozgássérült, idős embereknek, gyermekes anyáknak.

Az önhibájukon kívül anyagi gondokkal küzdők – társadalmi szolidaritás hiányában – gyakran kerülnek uzsorások, bűnözők csapdájába, akik rettegésben tartják, tettelesen bántalmazzák őket.

Az idős emberek sok családban terhes koloncnak számítanak, s hozzátartozóik igyekeznek megszabadulni tőlük.

Vannak, akik a súlyos beteg gyerekektől is képesek lopni. Megdöbentő adatok látnak napvilágot arról, hogy a társadalmi szolidaritás erősítését szolgáló hivatott alapítványoknak felajánlott, gyakran több százmillió forintos bevételek alig tíz százaléka jut el a rászorulókhhoz. Egyes alapítványoknál kellően dokumentálva luxuslakásokra, luxus gépkocsikra,

külföldi utazásokra és egyéb magáncélú javakra fordítják ezeket a pénzeket. Hosszú évek óta nem történik intézkedés annak érdekében, hogy a betegeket ellátó intézmények közvetlenül kapják meg a jó szándékú emberek felajánlott adóját, csökkentve ezzel a visszaélések lehetőségét.

Óvatosnak kell lenni az egyéni támogatásokkal is. Erre szakosodott csalók kihasználják a jólelkű embereket.

A megszerzett, kimagasló tudást egyre többen nem tisztességes célra hasznosítják, – gondolok itt pl. az alvilágot kiszolgáló számítástechnikai szakemberekre.

Hihetetlen méreteket ölt a korrupció, behálózva az élet valamennyi területét. Pénzért szinte minden megvehető. Emberek törvényekben lefektetett jogai kerülnek eltaposásra, s ha igazságot keres a sértett, vagy károsult, gyakran a szó „i” nélküli jelentésével találkozik. Hamisított jegyzőkönyvek, jogtalan engedélyezések, semmitmondó határozatok, elmaradó válaszok tanúskodnak arról, hogy a hatóságok, hivatalok munkája nem megnyugtató.